

درآستانه برداشت خرما به دغدغه نخلداران دشتستان توجه شود

نخلداران دشتستان در آستانه محصولشان از مسئولان انتظار دارند در فرصت باقی مانده با تدوین یک برنامه اصولی از زیان و تلخکامی آنان جلوگیری کنند.

به گزارش سایت خبری پرسون از بوشهر، استان بوشهر با شش میلیون اصله نخل و تولید سالانه ۱۶۵ هزار تن خرما به عنوان یکی از مهمترین استانهای تولیدکننده خرما کشور به شمار می‌رود که از این شمار چهارمیلیون و ۵۰۰ هزار اصله نخل با تولید سالانه ۱۲۷ هزار تن در دشتستان است و در واقع این شهرستان قطب تولید خرما این استان و کشور است.

دشتستان را در نقاط مختلف کشور به خرما شیرین و مغذی کیکاب، رطب و خارکهای (خرمای نارس) رنگارنگ آن می‌شناسند، طوریکه اقتصاد بیشتر مردم این شهرستان با نخل و خرما رابطه‌ای تنگاتنگ دارد، زندگی مردمان این دیار با نخل و نخلداری عجین است و در واقع این شغل را پیشه آبا و اجدادی خود می‌شناسند و نخل را به گونه‌ای حیثیت و آبروی خود می‌دانند.

امروز با پیشرفت‌های حوزه‌های مختلف اقتصادی که یکی از جنبه‌های آن کشاورزی مکانیزه و توسعه روابط تجاری و اقتصادی است، کشاورزان را برای توسعه باغ‌های خود و تولید بیشتر تشویق کرده و در واقع میزان تولید بسیار بیشتر از نیاز مردم منطقه است و به هدف افزایش کمی و کیفی تولید رسیده‌ایم، اما آن روی سکه هر تولیدی وجود و امنیت بازار فروش و سودی برای تولیدکننده است که کشاورز بدون دغدغه و زحمت و با کمترین واسطه محصول خود را بدست مصرف کننده برساند.

هزینه‌های بالای تولید، بی‌ثباتی قیمت، نبود بازار و جولان واسطه‌ها

امروز مشکلات گوناگونی از جمله هزینه‌های بالای تولید و نبود ثبات قیمت و بازار فروش باغداران را مستاصل کرده‌است به گونه‌ای که به گفته این قشر زحمتکش از ابتدای پروسه بارور شدن نخل تا زمان برداشت، نگرانی بازار آن را دارند و در واقع راهی هم جز ادامه کار ندارند.

مدیرعامل صنف کشاورزان دشتستان در گفت و گو با خبرنگاران، اظهار داشت: امسال هزینه تمام شده تولید یک کیلوگرم خرما طبق نظر کارشناسان هشت هزار و ۶۰۰ تومان است و برای اینکه نخلدار ضرر نکند و مایحتاج سال خود را داشته باشد باید با یک قیمت منطقی نرخ گذاری شود.

علی احمدی افزود: دلایل زیادی از جمله هزینه‌های بالای عمل آوری از اولین مرحله ثمردهی و هزینه دستمزد کارگر، قیمت های صعودی کود و سم و حبابه در کنار تورم افسار گسیخته و کساد بازار ناشی از اپیدمی کرونا، باغداران را مستاصل کرده‌است.

این باغدار دشتستانی گفت: من به شخصه هیچ گونه امکاناتی برای نگهداری و بسته بندی خرما ندارم و مجبورم از همان مسیر نخلستان خرما را به مباشر با قیمتی که او تعیین می‌کند، بدهم که این ضرر محض و ورشکستگی است.

مدیرعامل صنف کشاورزان دشتستان گفت: از طرف دیگر این خریداران بهای خرما را فوری به باغدار نمی‌دهند بلکه طی چند قسط که یکسال طول می‌کشد، پرداخت می‌کنند که با وجود تورم روزافزون درعمل هیچ گونه بازدهی اقتصادی برای باغدار ندارد.

وی بیان کرد: از آنجا که بخش عمده محصول خرما در طول سال مصرف می‌شود باید شرایط نگهداری وجود داشته باشد تا باغدار ناچار نشود به محض رسیدن محصول در ماه‌های شهریور و مهر آن را بدست مباشران و سردخانه داران بسپارد و تابع تصمیم واسطه‌ها باشد.

احمدی اضافه کرد: طی هفته‌های اخیر چندین جلسه در مورد خرما برگزار شده‌است، اما هنوز به نتیجه‌ای نرسیده‌ایم، از طرفی خریداران (مباشران و واسطه‌ها) با هم دست به یکی کرده‌اند که خرما را کیلویی ۶ هزار تومان بخرند در صورتی که سال گذشته قیمت اجاره محصول بدون لحاظ هزینه برداشت هفت یا هشت هزار تومان بود و امسال هزینه تمام شده برای هر کیلو بیش از هشت هزار تومان است.

به گفته نخلداران آنها به لحاظ نداشتن امکانات بسته بندی و نگهداری بناچار به محض رسیدن خرما به مرحله برداشت و عرضه به بازار آن را به دست مباشران خرید، واسطه‌ها و سردخانه‌داران می‌سپارند و این مشکل بهانه‌ای است تا باغدار ناچار به تن دادن به قیمت بسیار پایین تعیین شده از طرف واسطه‌ها بشود و دلالت آن نیز طی سال این محصول را به اشکال مختلف با قیمت دلخواه دست مصرف کننده می‌رسانند.

ضرورت ورود دستگاه‌های ذیربط برای ساماندهی بازار و تعیین قیمت خرما

وی گفت: هرچند اکنون هم دیر شده اما در فرصت باقی مانده دستگاه‌های دولتی ذیربط باید با اقداماتی کارشناسانه ورود کنند و جلوی خسارت کشاورزان را بگیرند، بطور مثال تعاون روستایی به عنوان مباشر آماده خرید محصول از کشاورز باشد یا با دادن وام‌های مشروط به مباشران زمینه فروش

محصول باغداران را فراهم کنند.

احمدی، قرار دادن خرما با این ارزش غذایی بالا در سبد غذایی مردم، ارگان‌های نظامی، بیمارستان‌ها، شرکت‌ها، دانشگاه‌ها و هموار کردن مسیر صادرات این محصول را برای کمک به کشاورزان از جمله اقدامات موثر رونق بازار آن عنوان کرد.

دبیر کمیته باغبانی خرما در دشتستان گفت: برای تعیین قیمت خرما باید با حضور زنجیره کامل محصول از باغدار، بسته بند، سردخانه دار و فروشنده قیمت‌ها و هزینه‌ها بررسی شده و به یک جمع‌بندی معقول رسید و در نهایت در این زمینه تصمیم‌گیری شود.

محمد اسماعیلی افزود: همچنین وام بدون سود یا کم‌بهره در اختیار مباحثان قرار گیرد و از آنها تعهد گرفته شود که خرما را از باغداران با قیمت مناسب خریداری کرده و در اختیار کارگاه‌های بسته‌بندی قرار دهند.

یکی از باغداران بخش آبیخش بیان کرد: تشکیل جلسه و تصمیم‌گیری برای خرما امروز که کمتر از ۲ هفته دیگر برداشت محصول آغاز می‌شود، بسیار دیر است و دردی از باغداران دوا نمی‌کند.

اصغر سبحانی افزود: سال گذشته برای گرده افشانی و آرایش و هرس محصول خرماي باغ خود ۱۸ تا ۲۰ میلیون تومان هزینه کردم، اما امسال همین هزینه به بیش از ۵۰ میلیون تومان بدون هزینه برداشت افزایش یافته است.

وی اضافه کرد: اکنون باید چگونه قیمت‌گذاری کرد که هزینه تولید جبران شود و مبلغی هم برای امرار معاش خانواده ام باقی بماند.

خرید تضمینی و امکانات نگهداری خرما راهکارهای حمایتی برای حل مشکلات نخلداران

هرساله نخلداران منطقه دغدغه فروش محصول خود را با قیمت مناسب دارند و انتظار آنها از دولت راهکاری برای حمایت بویژه در زمینه فروش این محصول است زیرا بازار مصرف خرما مانند دیگر محصولات نیست که بخش عمده آن به محض برداشت به مصرف برسد بلکه بیشتر آن در طول سال مصرف یا فرآوری می‌شود.

هر چند در سال‌های اخیر اقدامات زیادی در زمینه احداث واحدهای بسته‌بندی و سردخانه‌های نگهداری خرما توسط بخش خصوصی با حمایت دولت انجام شده اما برنامه درستی برای جلوگیری از انباشته شدن محصول روی دست نخلداران تدوین نشده است، این وضعیت باعث شده تا دسترسی یکساله نخلداران که هزینه‌های هنگفتی برای تولید آن کرده‌اند با حداقل قیمت در بازار به فروش برسد و سود عمده آن به جیب مباحثان و واسطه‌ها سرازیر شود.

به همین دلیل طی ماه‌های اخیر هرچه که به زمان برداشت خرما نزدیک می‌شویم (حدود ۲ هفته دیگر تا آغاز برداشت خرما)، دغدغه‌های باغداران شهرستان دشتستان بیشتر می‌شود و در نشست‌های متعددی با نماینده دشتستان در مجلس شورای اسلامی و مسئولان استانی و شهرستانی این موضوع را مطرح کرده‌اند، اما هنوز به نتیجه نرسیده‌اند.

دیگر نخلدار بخش آبیخش دشتستان گفت: بالا رفتن نرخ نهاده‌های کشاورزی از جمله کود و سم، هزینه حقاب و دستمزد کارگران در مراحل مختلف عمل‌آوری محصول و ثابت ماندن قیمت خرما رمق را از باغداران گرفته است.

باقر زمانی افزود: درحالی که قیمت سایر محصولات کشاورزی در کنار هزینه‌های بالای آنها، افزایش یافته تا برای کشاورز ارزش اقتصادی داشته باشد اما قیمت خرما با وجود هزینه‌های هنگفت آن نه تنها افزایش نیافته بلکه کاهش هم داشته است.

وی ادامه داد: دولت باید با یک برنامه‌ریزی اصولی از باغدار حمایت کند، نهاده‌های کشاورزی را با قیمتی مناسب‌تر در اختیار آنها قرار دهد، در حوزه فروش محصول و قیمت‌گذاری نیز به داد نخلداران برسد.

زمانی ادامه داد: در بخش آب و آبیاری نیز مشکلی که این روزها نخلداران با آن مواجه هستند این است که برخلاف اینکه به باغداران اعلام می‌کنند آب کمتر مصرف کنید، با حفر و کف‌شکنی چاه‌ها مخالفت می‌شود، حقاب بالا می‌گیرند، اما دیده می‌شود در مزارعی بسیار دور از کانال‌های آبیاری باغ‌های زیادی بنا شده و کسی هم جلوگیری نمی‌کند و سؤال این است که اگر مشکل آب وجود دارد چرا جلوی غرس نخل‌های جدید را نمی‌گیرند؟

عضو شورای اسلامی روستای کلل نیز گفت: سال گذشته ۵۰ میلیون تومان بابت هزینه‌های نخلداری که بیشتر در حوزه خرید کود و سم بود بدهی بار آوردم و برای اینکه بدهی خود را بپردازم محصول خود را پیش فروش کردم و از آنجایی که خریدار هم با مشکل بازار برخورد کرد، نتوانست پول یکجا بپردازد.

مجاهد اضافه کرد: در این شرایط بسیار متضرر شده‌ام و باید علاوه بر پرداخت بدهی برای امرار معاش خانواده ام هم درآمدی داشته باشم که در عمل چیزی عاید نشده است.

این باغدار بیان کرد: این درد دل‌های همه باغداران دشتستانی است که ما به نمایندگی آنها بیان می‌کنیم و همچنانکه از قدیم گفته اند کشاورز رعیت دولت است و باید توسط دولت حمایت شود و ما نیز امروز منتظر حمایت و چاره‌اندیشی کارشناسان و دستگاه‌های دولتی هستیم.

رئیس انجمن خرما در استان بوشهر گفت: برای اینکه بازار خرما رونق پیدا کند باید دولت وارد عمل شود و ردیف بودجه‌ای اختصاص یابد تا در صورت کسادی بازار و متضرر شدن کشاورز تضمینی باشد که دولت در زمینه حمایت باغدار اقداماتی انجام دهد.

علی محمد صمیمی اضافه کرد: این اقدامات می‌تواند در زمینه تامین هزینه‌های ترانزیت محصول به سردخانه‌های سایر نقاط کشور، خرید تضمینی و قرار دادن در سبد غذایی خانوارها و یا صادر کردن خرما باشد.

تمرکز بر ظرفیت داخلی برای تحرک بازار خرما لازم است

فرماندار دشتستان نیز در نشست میز خرمای استان بوشهر گفت: این شهرستان با دارا چهار میلیون و ۵۰۰ هزار اصله نخل و تولید سالانه ۱۲۷ هزار تن خرما قطب تولید خرمای استان بوشهر محسوب می‌شود.

فتح الله نوروزی افزود: با توجه به اینکه شغل بیشتر مردم دشتستان بویژه روستائیان، کشاورزی، باغداری و تولید خرما است رفع مشکلات این قشر و مسائل مربوط به این محصول در اولویت دستگاه‌های اجرایی مربوطه باشد.

وی بیان کرد: در این روزها که فصل برداشت محصول است تشکیل و فعال کردن کارگروه، ارائه تسهیلات ارزان قیمت، نرخ گذاری، فعالیت سردخانه‌ها و تعدیل حبابه کشاورزان بسیار ضروری است.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان بوشهر نیز در این نشست گفت: تحرک بازار فروش خرما نیازمند فعال شدن ظرفیت داخلی با ورود این محصول به سبد غذایی خانوارها است.

سید حسین حسینی افزود: فروشگاه‌های خرمای زنجیره‌ای، نهادهای حمایتی مانند آستان قدس رضوی و کمیته امداد امام خمینی (ره) و مراکزهای نظامی می‌توانند با قراردادن خرما در بسته معیشتی به رونق بازار خرید این محصول کمک کنند.

وی بیان کرد: تنها ۳۰ درصد از مجموع خرمای تولیدی کشور صادر می‌شود که این نشان می‌دهد بیشتر فعالیت‌ها برای رونق بازار خرما باید با تمرکز در بخش‌های داخلی صورت گیرد.

حسینی ادامه داد: همچنین رسانه ملی می‌تواند با فرهنگ‌سازی نسبت به ارزش غذایی محصول خرما میزان سرانه مصرف آن را در سطح کشور افزایش دهد زیرا خرما محصولی سلامت محور است که افزایش قدرت سیستم ایمنی بدن از دیگر مزایای آن است.

نرخ گذاری مناسب برای نگهداری خرما در سردخانه‌ها

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان بوشهر در ارتباط با تعیین قیمت نگهداری خرما در سردخانه‌های استان بوشهر اظهار کرد: در این زمینه نرخی از سوی سازمان حمایت اعلام شده‌است که در سال گذشته نیز اجرای آن با مقاومت‌ها و نخل‌داران همراه بود.

وی بیان کرد: در این ارتباط می‌تواند با رایزنی و دستیابی به یک توافق ضمنی نسبت به حل این مشکل اقدام کرد تا از ظرفیت سردخانه‌های استان بوشهر بخوبی برای نگهداری مناسب از خرما استفاده شود.

حسینی اظهار داشت: باتوجه به افزایش هزینه‌های تولید و سرمایه‌گذاری، قیمت سازمان حمایت برای سردخانه‌ها، داران منطقی نیست که با این شرایط تنها با یک توافق بین نخل‌داران و سردخانه‌ها، داران می‌توان به حل این موضوع و نرخ‌گذاری مناسب برای سردخانه‌ها اقدام کرد.

وی افزود: در صورت حصول این توافق علاوه بر تولید کننده سردخانه‌ها، داران نیز منتفع می‌شوند و بخوبی می‌توانند با یکدیگر تعامل کنند.

ساز و کارهای لازم برای حل مشکلات بازار خرما ایجاد خواهد شد

معاون امور اقتصادی استاندار بوشهر گفت: همه سازوکارهای لازم در این استان با هماهنگی و همکاری همه دستگاه‌های مربوطه برای تعیین قیمت و حل مشکلات بازار خرما ایجاد خواهد شد تا نخلداران متضرر نشوند.

سعید زرین فردر نشست بررسی مشکلات نخلداران دشتستان افزود: در چند سال اخیر نسبت به بحث خرما به عنوان یکی از محصولات مهم تولیدی استان بوشهر برنامه ریزی‌های خوبی صورت گرفته است.

وی یادآور شد: با قرار دادن طرح نجات نخلستان در دستور کار ستاد اقتصاد مقاومتی استان بوشهر، روی این محصول بطور ویژه در کارگروه‌های فعال تاکید شد.

زرین فر بیان کرد: جشنواره‌های خرما و مصوبات آن، تشکیل دبیرخانه دائمی این جشنواره برای بررسی مسائل مربوط به این محصول در طول سال، همکاری با مجموعه انجمن خرمای کشور، استفاده از همه ظرفیت‌ها و حمایت از تشکل‌ها از جمله اقدامات در این زمینه بوده است.

معاون امور اقتصادی استاندار بوشهر گفت: در زمینه قیمت گذاری با هماهنگی انجمن خرما، صنف باغداران، تعاون روستایی، سازمان صنعت معدن و تجارت و جهاد کشاورزی هر چه زودتر اقدام و در یک کارگروه ابتدای هفته آینده تصمیم گیری شود.

زرین فر اضافه کرد: باید برای خرید تضمینی خرما نیز با یک برنامه صحیح تصمیمی درست گرفته شود که موجب خدشه به بازار آن نشود.

وی تصریح کرد: جهاد کشاورزی پیگیری لازم را برای اعلام قیمت تضمینی، صنعت، معدن و تجارت در زمینه تسهیلات سرمایه در گردش که بتواند به نخلداران کمک کند و تعاون روستایی برای گنجاندن خرما در سبد غذایی ضروری خانواده ها و تلاش در ارتباط با عرضه این محصول در میادین شهرهای بزرگ اقدامات لازم را داشته باشد.

زرین فر افزود: شرکت آب منطقه ای استان بوشهر نیز برای کاهش هزینه نخلداران در زمینه حقآبه تصمیم متعارف و عادلانه بگیرد.

وی همچنین تاکید کرد: از ظرفیت رسانه‌ای استان بوشهر برای معرفی این محصول راهبردی غذایی نیز استفاده شود.

منبع: ایرنا